

**Na wi'gatign
ta'n Poligap ewi'gmuaji
Epesusewaq
Gegnugwataqan ugjit ula
wi'gatign**

Epesus na mawgi'g 'gjigan na maqamigew teluisig, E'siaji'j. Epesus 'tg'snug E'siaji'j aq gi'gjiw eteg gta'nug. Nige' gisgug E'siaji'j teluisig, Aputapegiejit.

Pugwelg mimajuinu'g na'te'l emtoqwala'tijig ta'n goqwe'l Gjinisgam Gisiteget gisitoqopnn je mu negm. Eteg na'te'l na mawi ms'gi'g a'sutuo'guom ugjit Altemis (elt teluisit, Taiana) ta'n pugwelg mimajuinu'g nisgamitelma'titl.

Gatu Poligap getu tlimaji mimajuinu'g Epesuseg pas'g newgte'it Gjinisgam Gisiteget, newgte'it Nujiugs'tawi'wet na Westaulg aq newte'jit ta'n Nujiapoqonmuet na Wejuli Nisgam.

Telimaji, “Nige' gepmitelmanej aq emtogwalanej Gjinisgam Gisiteget. Negm na Wegwisit Nisgam. Newgte'jilitl un'jann na Westaulg ta'n ilgwenugsi'gw. Telui'tut Ewjit Nisgam. Gisiteget gis wel'telmugsi'gw aq petgitmugsi'gw na Wejuli Nisgam. Wejuli Nisgam ignmugsi'gup ml'gigno'ti ta'n wejiaq wa'so'q. Na teli ule'ugsi'gw muta Westaulg ugtinneg eimu'ti'gw. Etna na ugjit.”

Telimugsi'gw pas'g newgte'jilitl ta'n gisi ugs'tawianew mimajuinu'g. Negm na Westaulg ta'n gaqiguniepnaq gujjieweigtug

ugjit jigla'tuanew mimajuinu'g ugtlue'utiwal, negmow ta'n teli gtlams'tua'titl. Nepg'pnaq gatu Gisiteget gis minua'lapnn aq nige' pengopilitl ugtinaqanmg wa'so'q ta'n mesta assutegelitl nige' aq maw iapjiw.

Westaulg nuji lugwatmoq wantaqo'ti ugjit na Lesui'paq aq ta'nig mo Lesui'peulti'gw. Ejigla'toqop na ta'n goqwei niguita'pnig, na tplutaqn. Nige' Westaulg wije tel nemugsi'gw muta gis pegising aq gisi np'g'pnaq ugjit ms't ta'n te'silij ta'n elita'silitl negmeg. Negmow na Gjinisgam ugtmimajuinumg aq Wejuli Nisgam eig ugtinnewaq. Nisgam gisite'tg na tla'tegen mawi amgweseweieg.

Etna na newge'jit ta'n elugo'ug, na Westaulg ta'n mesta assusit. Westawugsi'gw ginu ta'n teli gtlams'tasulti'gw negmeg aq sign'tugsi'gw ug-wisunmg.

Ta'n goqwei ewi'gas'g ula wi'gatignigtug

Poligap wel'ta'sualaji Epesusewaq (1.1-2)

Westaulg gisa'lugsi'gw gisi ns'tmnenu ta'n goqwe'l Gjinisgamewe'l aq ignmugsi'gw Wejuli Nisgaml (1.3-3.21)

Newgte' ta'n uli gtlams'tasulti'gw. Pilei mima-juaqan geggunmu'g ta'n mawnugsi'gw Westaulgeg (4.1-6.20)

Ugtejgewe'l gina'masuti'l (6.21-24)

¹ Nigmatut, ni'n Poligap epa'si aq ewi'gmuloq ta'n getlams'tasultioq Se'suguliewigtug aq tleiaultioq na 'gjigan Epesuseg. Ewi'gm ula wi'gatign ugjit gilew ta'n melgi gtlams'tasultioq aq gegnu mimajultioq te'sigis'g. Ni'n na Se'suguli

ugtapostale'witeml, ta'n Gjinisgam Gisiteget gisi mgnit.

² Gjinisgam gujju aq Gjisaqamaw Se'suguli etamgig ul'telmugsinew aq ignmugsinew uggelu'lgmuow aq wantaqo'ti 'ggamlamunuaq. Na tliaj.

Ta'n goqwe'l gelu'gl Gjinisgam teli tplumugsi'gw

³ Nige' miwatmuanej aq emtoqwa'lanej Gjinisgam, na Gjisaqamawminu Se'suguli ujjl. Gjinisgam wel'telmugsi'gup aq ignmugsi'gup sape'uti'l wejiaqal wa'so'q. Na teli uleiugsi'gw muta Se'suguli ugtinneg eimu'ti'gw, etna na ugjit.

⁴ Gesgmnaq ugs'tqamu el'tas'tnugweg Gjinisgam gisi igani mgnugsi'gup ugjit negmewe'n muta Se'suguli ugtinneg eimu'ti'gw. Megenugsi'gup aq tepgisa'lugsi'gup ugjit Negmewe'n aq ugjit gegnu pmita'nenu aq je ma goqwei amsalteg eigtnug ta'n tel nemugsi'gw.

Na teli gsalugsi'gup. ⁵ Gjinisgam igani mgnugsi'gup ugjit gisigwenugsinenu. 'Lpa nige' ginu na un'jang, aq pegisulugsi'gw negmeg, wet sapu tl lugwet ta'n Se'suguli gis tla'teget. Getloqo Gjinisgam megnugsi'gw aq nige' ginu na un'jang muta teli ul'te'tg aq na tel puatg. ⁶ Nige' miwatmuanej aq emtoqwa'lanej Gjinisgam! Mo tel te'pmug ta'n teli ul'telmugsi'gw pas'g Gjinisgam ta'n tetuji glu'sit aq mawi espe'g gis tla'teget. Wel'telmugsi'gw muta Se'suguli ugtinneg eimu'ti'gw. Se'susal ta'n Gjinisgam mawi gsalatl uggwisl. ⁷ Se'sus ugtinneg eimu'ti'gw aq ta'n teli np'g'p aq

gaqiguniepnaq. Ejigla'lugsi'gw ta'n lue'uti assumugsi'gup aq 'gtlue'utinal apigsigtas'gl. Mo tel te'pmug ta'n teli ul'telmugsi'gw pas'g Gjinisgam gis tla'teget. Muta tetuji gelu'sit aq mawi ms'gi'g ta'n teli ulapetmugsi'gw. ⁸ Na teliaq Gjinisgam tetuji ul'telmugsi'gw, aq tetuji uleiugsi'gw mo gis gitmug. Negm ta'n mawi ntawe'g aq 'ms't goqwei gaqi gji'toq na gis tla'teget ugjit ginu. ⁹ Musga'tugsi'gup ta'n goqwei gisite'tg'p muta getu tla'tegep. Musga'tugsi'gw na ta'n goqwei mingwa'tas'g, ta'n negm gis gisite'tg'p ugjit gaq tla'tegen, wet sapu tl lugwet Se'sugulial. ¹⁰ Gjinisgam na tel'te'tg aq gaqa'tutew ta'n tujiw tetaputesg iga'q aq 'ms't goqwei Se'suguli iganpuguttew. 'Ms't goqwei wa'so'q aq ugs'tqamug mawa'tutew aq Se'sus iganpuguttew.

¹¹ Se'sus ugtinneg eimu'ti'gw, etna na ugjit Gjinisgam gisi mgnugsi'gup ugjit negmewe'n. Na negm Gjinisgam ta'n mestai assuteget igani mgnugsi'gup ugjit negmewe'n muta gisi ilsutg'p. 'Lpa gisi mgnugsi'gw muta gisite'tg'p na tla'tegen aq na tel puatg. Teliaq Gjinisgam gujjinu igani mgnugsi'gup ¹² glaman emtoqwalatesnu aq miwatmuatesnu ta'n tel gegnu pmita'igw. Miwatmug Gjinisgam ta'n gepme'g aq gesasit aq ta'n wejiet wasoqweg muta na tetuji ul'telmugsi'gw. Ninen Lesui'peultieg na amgwesewa'juultieg'p ta'n elita'sultieg Se'sugulieg, aq emtoqwalg'tt'p.

¹³ Maw nige' gilew elita'sultioq Se'suseg aq emtoqwaloq. Ta'n tujiw amgwes nutmoqeg teliaqewei agnutmaqan getlams'tasultioq. E'e getlams'tasultioq na gelu'lg glusuaqan

pegisitugsioqop gilew ta'n tli ugs'ta'titoqs'p. 'Gtlams'tasultioqeg Se'suguliewigtug Gjinisgam ignmugsioq na Wejuli Nisgaml i'mlin 'gtinnewa. Negm na Nuji apoqonmuelitl ta'n Gjinisgam ignmugsioq ugjit musga'tugsioq gilew na Gjinisgam un'jang. Na tel gnugwalugsioqop negmewe'n. Etna na ula Wejuli Nisgaml ta'n Gjinisgam teli tplumugsi'gup. ¹⁴ Nige' 'lpa geitu'g ignmugsitesnu wa'so'q ta'n teli tplumapni ugtmimajuinung muta nige' gisi ignmugsi'gw Wejuli Nisgaml i'mlij 'gtinnenaq. Wejuli Nisgam ta'n Nujiapoqonmuet ignmugsi'gw ml'gigno'ti. Etna na ugjit geitu'g Gjinisgam gisi apaji pgwatelugsi'gw aq apaja'lugsitesnu negmeg wa'so'q. Nige' miwatmuanej aq emtoqwa'lanej Gjinisgam ta'n maw gepme'g. Na tliaj.

Poligap a'sutmessewaji

¹⁵ Weja'tegemgeg nutmaianeg gilew getlams'tasultioq Se'suguliewigtug aq ta'n teli gsaloq ta'n te'siliji Gjinisgam ugtmimajuinung, ¹⁶ me' menaq pun miwatmuaq Gjinisgam ugjit gilew. Migwitelmuloq ta'n te's a'sutmai. ¹⁷ Etamg Gjinisgam, Gjisaqamawminu Se'suguli ujjl ta'n maw gepme'litl, ignmulinew na ml'gigno'ti ugjit 'ns'tmu'tinew ta'n goqwe'l negmewe'l. Etamg ignmulinew na Wejuli Nisgaml ta'n gisa'lultew 'ns'tmn aq musga'tultew Gjinisgaml ta'n tele'n, glaman ulnenuates. Na tliaj! ¹⁸ Etamg Gjinisgam ugjit gilew ugtangita'suaqanmual pana'tunew glaman me' na 'ns'tasultitoqs'p ta'n goqwei Nisgamewei aq nmitutoqs'p ugtwasetegm. Na tujiw ugji'tu'toqs'p ta'n goqwei

weji wigumugsioq, aq ugji'tutoqs'p ta'n goqwe'l Gjinisgam ugtmimajuinung 'msnmi'titaq. Na tetuji pugwelgl aq pajiji gelu'lggl aq gepme'gl. ¹⁹ Na tujiw ugji'tutoqs'p ugml'gigno'tim ta'n pajiji ms'gi'g. Ignmugsi'gw ula ml'gigno'ti apoqonmugsinenu ginu ta'n getlams'tasulti'gw. Ula ml'gigno'ti ta'n ignmugsi'gw aq nige' geggunmu'g na wije'i aq na mawigna'q ml'gigno'ti ²⁰ e'w'g'p ta'n tujiw wenaqa'lateg Se'sugulial gisi npliteg. Wenaqa'lapnn aq pemgopalapna ugtinaqanmg wa'so'q ta'n teli iganpuguiltil. ²¹ Se'suguli pajiji gneg espe'g aq ta'n pas'g tegen elege'wilitl aq saqamawul, aq assusilitl aq ta'n pas'g wenn ml'gigno'ti geggunmilij. Me' ml'gigno'ti eteg ugwisunmg je mu ta'n pas'g wen ugwisunml, mu pas'g ula ugs'tqamu gatu maw ap igtig jugu'aq. ²² Gjinisgam 'ms't goqwei iga'tuap Se'suguli ugpitng aq ignmuapnn igani assumilin ta'n te'sijig getlams'tasultiji na a'sutmewinu'g. ²³ Se'suguli ugtinnewaq eig aq negmow pa wije'i aq wa'qi ula ugs'tqamug. E'waji wegla mimajuinu'g ta'n ms't tela'teget ugs'tqamug, Negm gaqa'toq 'ms't goqwei aq 'ms't tami eig. Na tliaj.

2

Gjinisgam gisa'lugsi'gw piltu mimajultinenu

¹ Na sa'q ta'n tel listuoqop Gjinisgam, nepu'tioqop elue'utigug. Gis pemi Ita'ioq mn'tua'gig pas'g mo geitu'tiwoqop. ² Etna na tujiw majulgwatmoqop ta'n goqwe'l mo glu'lgtnugul ugs'tqamugewe'l. Jigs'tuoqop ta'n wen iganpugutuaji mn'tu'g ta'n mo

nemiam'gig na Gjimm'tu. Etna na negm ta'n ilgwennaji na mimajuinu'g ta'n elistua'titl Gjinisgaml. Na! ³ Gesgmnaq getlams'tasulti'gup, 'lpa 'ms't ginu wijej telo'ti'gup 'st'ge' negmow. Gis tetapualsulti'gup ta'n teli angita'sulti'gup. Tela'taqati'gup ta'n gaqianal aq 'gtangita'suaqanminal tel pualugsi'gup 'st'ge' ta'n pas'g wen ugs'tqamuip. Telteg ulmajo'ltitesnu ta'n tujiw Gjinisgam ilsumataq aq ugtapulataq mimajuinu'g ta'n tel pata'taqati'tij.

⁴⁻⁵ Gatu Gjinisgam tetuji ewlitelmugsi'gw aq mawi gsalugsi'gw na piltu mimajua'lugsi'gw muta eimu'ti'gw Se'suguliewigtug. Na tela'tegep ge's nepu'tigweg 'gtlue'utinaq aq ta'n tel listmu'tigweg. Gatu negm ta'n tetuji ul'telmugsi'gweg na weji ugs'taugsi'gup aq piltu mimajua'lugsi'gw. Na tetuji ms'gig'g ugtewlitelgaqanm mo nenga'tmug aq pajiji melgignaq ugsaltuaqanm ma gaqianug. ⁶ Gjinisgam wenaqa'lugsi'gup ta'n nepu'ti'gup elue'utigtug aq gisi ignmugsi'gup 'gt'punual wa'so'q maw Se'sugulial. Pa na wijej aq nige' gis eimu'ti'gw na'te'l aq etli iganpugu'g maw negm. ⁷ Wet tla'teg'p ugjit apjiw musga'toq ta'n pajiji ul'telmugsi'gw ta'n mo tel te'pmug, gatu mawi ms'gig'. Weji gsalugsi'gw aq weleiugsi'gw muta Se'sus ugtinneg eimu'ti'gw. ⁸ Gjinisgam teli ul'telmugsi'gup ta'n mo tel te'pmug. Ta'n tujiw getlams'tasulti'gweg weji ugs'ta'ti'gup. Mo na ginu ta'n tela'taqatig'g gatu na Gjinisgam ta'n tela'teg'p. Etna na negm ugtignmatimgewe'm ta'n pisuiw 'msnmi'ti'gw. ⁹ 'Lpa mo eigtnug goqwei ta'n ugji ginnua'titesnu. Muta ma gisi

ugs'ta'wi'gw je tlia attignita'igw. ¹⁰ Etna na Gjinisgam ta'n westawugsi'gw. Muta Se'suguli ugtinneg eimu'ti'gw, etna na ugjit Gjinisgam piltu mimajuaqan ignmugsi'gw aq na ml'gigno'ti ugjit gelu'lg lugowaqan lugwatmnenu. Gis sa'q gisgajugt'g'p ugjit ginu tla'taqatinenu.

Mawa'lugsi'gw Se'suguliewigtug

¹¹ Na teliaq gatu migwite'tmug ta'n gi's sa'q tleiaultioqop. Lesui'paq telui'tugsioq gilew ta'n mo Lesui'peultiwoq, “Mo elugwatasultiwoq.” Negmow Lesui'paq teluisultijig, “Elugwatasultieg” (telueg, ta'n tel lugwatmi'titl wa'qiwal). Migwite'tmug gis sa'q mo gilew Gjinisgam ugtmimajuinung. ¹² Etna na tujiw gilew nigtuita'ioqop Se'suguliewigtug. Sitatug eimu'tioqop Gjinisgamewigtug. Mo tleiaultiwoqop, Lesui'pewigtug, Lesui'paq ta'nig Gjinisgam gisi mgnapni. Mo tali gepmite'tmuoq goqwei ta'n Gjinisgam teli tplumapni ugtmimajuinung. Ula ugs'tqamug eimu'tioq, 'lpa mo eigtnug ta'n lita'sultiwoq aq mo gejiawoq Gjinisgam. ¹³ E'e 'lpa tetuji sitatug eimu'tioqop, gatu nige' gilew mawa'lugsioq Se'suguli. Ta'n gis ne'po't'pnaq aq gaqiguniepnaq na tel gigja'lugsioq Gjinisgamewigtug. ¹⁴ Se'suguli na nuji lugwatmoq wantaqo'ti ugjit ninen Lesui'peultieg aq ugjit esgwia'tioq aq mu nugu getantultigw. Ta'n teli np'g'pnaq gujjieweigtug nige' Gjinisgam wije'i tel nemiaji 'ms't mimajuinu'g, gitg Lesui'paq aq maw igtigig. Gis sa'q nigtuita'pnig muta pas'g Lesui'paq geggunmi'tij Gjinisgam ugt'tplutaqanml aq mu igtigig. Gatu nige' Gjinisgam wije'i tel

nemugsi'gw aq ta'n pas'g wen ta'n jigs'tuatl Se'susal gis lietew Gjinisgamewigtug muta Se'sus gisi np'g'pnaq ugjit 'ms't wen ta'n elita'sit negmeg. ¹⁵ Se'sus iganapti'gmugsi'gup wa'so'q. Nige' mo ta'n tel gaqi majulgwatmi'ti'gw Lesui'peweie'l 'tplutaqann gatu awna ta'n elita'sulti'gw Se'suguliewigtug, ta'n wet tla'teget. Nige' Lesui'paq aq esgwia'tijig gisa'lujig gitg Gjinisgam un'jang. Mo ta'n wetapegsin Lesui'pewigtug gisna esgwia'tijig gatu ta'n majulgwalt Se'suguli ta'n Gjisaqamawewit. Na weji lugwatmoq wantaqo'ti aq nige' wijigatulti'gw. ¹⁶ Teli np'g'p gujjieweigtug glaman gis la'lugsitesnu 'ms't Gjinisgamewigtug aq ginu gitg Gjinisgam un'jang. Mu nugu masgeltultigw muta nige' wijigatulti'gw ta'n Se'sus gis tla'teget. ¹⁷ Etna na ugjit Se'suguli weji pgising'p aq pestunmuapni gelu'lg agnutmaqan. Teluep, “Pegisinnaneg ugjit ignmulgig wantaqo'ti 'ms't ta'n te'sijig.” Ignmugsioq wantaqo'ti gilew ta'n mo Lesui'peultiwoq aq sitatug eimu'tioqop Gjinisgamewigtug, aq ignmulgig wantaqo'ti Lesui'peultijig ta'n gigjiw eimu'tipnig negmeg. ¹⁸ Wet sapu tl lugwet Se'suguli ta'n teli np'gs, iganapti'gmugsi'gup wa'so'q. Ta'n te'si'gw Lesui'paq aq ta'n mo Lesui'peulti'gw, nige' gitg gisi ilta'igw Gjinisgamewigtug negm ta'n gujji naq. Gisi ilta'igw Gjinisgamewigtug, muta Wejuli Nisgam apoqonmugsi'gw.

¹⁹ Na nige' gilew, ta'n mo Lesui'peultiwoq, mo nugu se'g tleiaultiwoq. Mu nugu! Nige' tleiaultioq Gjinisgam ugtmimajuinung. Nige' Gjinisgam un'jang, pa wijej aq mesnmu'tioq 'gtwi'gatignn ta'n tleiaultioq. Na tliaq.

Gjinisgam etlitoq wi'g

²⁰ Gjinisgam etlitoq a'sutuo'guom ta'n siawqatg. Iganigjitegewinugi'g aq apostale'wijig ta'n igan gnu'a'taqatipnig Se'sugulial pa wije'i aq gelu'lg epganaqataqan gisiga'tutij. Negmow ta'n getlams'tasultijig pa na wije'i aq ta'n goqwei wesgiji ilta'ig epganaqataqan. Se'suguli, pa wije'i aq na mawi espe'g gun'tew ta'n 'ms't goqwei mawn'g. ²¹ Se'sus mawa'laji ta'n getlams'tasultijig muta eimu'tijig ugtinneg aq angua'laji. Pem pugweliejig ta'nig getlams'tasultijig aq Se'sus mawa'laji. Negmow tela'taqatijig ta'n tel puatg Gjinisgam mu negmow ta'n tel puatmi'ti'gw. ²² Ta'n tel mawa'lugsi'gw, na gilew elt angua'lugsioq aq maw 'ms't esgwia'tijig ta'nig getlams'tasultijig aq Gjinisgam 'gtinnaq eig wet sapu tl lugwet Wejuli Nisgamewigtug.

3

Poligap elugowaji ta'nig mo Lesui'peulti'gw

¹ Na nige' gis tliaq Lesui'paq aq igtigig mawnugsi'gw Se'suguliewigtug. Etna na ugjit ni'n Poligap a'sutmesseuloq ugjit gilew ta'nig mo Lesui'peultiwoq. Pija'ling'p lapusang, ta'n tel lugo'g Gjinisgam, ta'n tel pestunm na gelu'lg agnutmaqan ugjit Se'suguli. Pestunmaianeg ugjit ulapetmnew ta'nig mo Lesui'peulti'gw. ² Amuj nutmaioq ta'n teli ul'telmugsi'gw Gjinisgam. Ignmuip na ml'gigno'ti ugjit lugwatmn ula lugowaqan aq telimuloq na gelu'lg agnutmaqan ta'n Gjinisgam wel'telmugsioq. ³ Gjinisgam musga'tuit ta'n goqwei sa'q a'guteg aq gissutas'g.

(Ignmuit ni'n 'gji'tun aq gis wi'gmuloq ta's'gl glusuaqann ugjit na. ⁴ Pa na nige' gitmoq ta'n goqwei gis wi'gmuloq gisna nutmoq gisi gji'tutoqs'p ta'n ni'n teli ns'tasi, ta'n goqwei gis sa'q a'guteg ugjit Se'suguli.) ⁵ Gis nige' sa'q mimajuinu'g mo telimamugupnig ula ta'n a'guteg. Gatu nige' wet sapu tl lugwet Wejuli Nisgameg. Gjinisgam gis musga'tuaji sape'ultiliji apostale'wiliji aq iganigjitegewinu'g. ⁶ Etna na ula ta'n sa'q gis a'guteg, na gelu'lg glusuaqan ignmut'pnig elt ta'nig mu Lesui'peulti'gw ta'nig gaqaisg milapegsultijig mimajuinu'g. Na nige' negmow, maw Lesui'paq, 'msnmu'titaq ta'n goqwe'l gelu'lg Nisgamewe'l. Nige' wije'i tleiaultijig na Gjinisgam un'jang aq Se'suguli elt ugs'tawiataq ta'n Gjinisgam teli tplumapni.

⁷ Gjinisgam na teli ul'telmip, ignmuip 'gji'tun ta'n goqwei sa'q a'guteg aq ignmuip na ml'gigno'ti ugjit al' pestunman gelu'lg agnutmaqan. Gjinisgam na tel lugwatmoq ugml'gigno'timg. ⁸ Je tlia ni'n na mawi ejinei ta'n te'sijig Gjinisgam ugtmimajuinumg, mesgi'g ignmuit. Gjinisgam wel'te'tmuit ugjit la'tuan ta'nig mo Lesui'peulti'gw ula gelu'lg agnutmaqan ugjit Se'suguli aq tlimanew ta'n goqwe'l tela'teget ugjit ginu tetuji gelu'lg, ma gis wajui ns'tmug. 'Lpa ma gaqianug, mawi ms'gi'g aq maw pugwelg, mo eimug ta'n wen ugs'tqamug gisi ngattal gisna maw gittal. ⁹ Gjinisgam Gisiteget, na newgte'jit ta'n 'ms't goqwei gisite'tg'p, ignmuit ml'gigno'ti ugjit gisa'lanew mimajuinu'g 'gji'tunew ta'n goqwei sa'q a'guteg. Glapis nige' weja'tegemg mo telimamugupnig ula ta'n sa'q

a'guteg Gjinisgamewigtug. ¹⁰ Glaman nige' nuji ilsutaqatijig aq iganpugua'tijig wa'so'q 'gji'tutaq Gjinisgam Gisiteget ughts'tuo'tim ta'n pajiji ms'gi'g. Mawa'laji 'ms't ta'nig getlams'tasultijig. Lesui'paq aq maw ta'nig mo Lesui'peulti'gw mawnutultijig. ¹¹ Gjinisgam na wet tla'tegep ta'n iapijw igan gisite'tg. Tela'tegep wet sapu tl lugwet Se'suguli na Gjisaqamawminu. ¹² Ta'n teli gtlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug mawita'igw maw Se'sus aq mu nugu netaqo'lti'gw. Ta'n pa tujiw gisi agnutma'titesnu Gjinisgam a'sutmaqanigtug aq geitu'g apoqonmugsitesnu. ¹³ Etna na ugjit etawaqtmuloq, mut punia'tinew muta ni'n welmaje'i ugjit gilew. Ula wet tliaq ugjit ulapettoqs'p muta me' enmiaq gepmitelmugsitoqs'p.

Ta'n tetuji gsalugsi'gw Se'suguli

¹⁴ Na teliaq nige' Se'sus gis mawa'lugsi'gw gitg Lesui'paq aq esgwia'tijig mimajuinu'g aq Gjinisgam eig 'gtinnenaq. Etna na ugjit nige' el nutgul'pa'si Gjinisgam gujjinu, aq a'sutmesseuloq Epesusewaq. ¹⁵ Etna na Gjinisgam ta'n gisiaji gaqais milapegsultijig mimajuinu'g aq negm ujuuwaq. ¹⁶ Ni'n etamg Gjinisgam, ta'n mawi gelu'sit aq ta'n tetuji mawignat, ignmugsinew ml'gigno'ti 'gtangita'suaqanmuaq, aq 'gtinnewaq glaman gis tla'taqatitoqs'p ta'n Gjinisgam tel puatg. Etna na Wejuli Nisgam ta'n apoqonmugsitoqs'p gegnu angita'sultinew aq ignmugsitoqs'p ml'gigno'ti tetapua'taqatinew. Na tliaj. ¹⁷ Etamg Gjinisgam ugjit Se'suguli apjiw i'ttew 'ggamlamunuaq aq

siawqattew 'gtangita'suaqanmual muta teli gtlams'tasultioq. A'sutmai ugjit gilew 'gsalanew Gjinisgam aq igtigig mimajuinu'g. Na tujiw gisi ml'gipugutuatoqs'p pa wijeï aq weli ugjip'sgit melgnatl 'stoqon ma guisianug, gisna pa wijeï aq wen'ji'guom weli epganaqa'tas'g, ma majisgianug. ¹⁸ A'sutmesseuloq glaman gilew, maw 'ms't ta'n te'sijig Gjinisgam ugtmimajuinumg, guguntoqs'p ml'gigno'ti ugjit gisi ns'tasultinew ta'n Se'suguli pajiji gsalugsioq, na tetuji sge'g aq tetuji pittaqa. Teli ns'tasultitoqs'p ta'n teli gsalugsioq tetuji esp'teg aq tetuji temig. Na tliaj. ¹⁹ Getletug etamg 'ns'tasultinew ta'n Se'suguli tetuji gsalugsioq, tlia ma gis wajui ns'tasultiwoq. Amujpa na weli gji'tuoq Se'suguli ugsaltuaqanm. Ta'n tel piami gji'tuoq na me' tl piam lita'sultitoqs'p Gjinisgam glaman gis tla'taqatitoqs'p ta'n Gjinisgam tel pualugsi'gw.

²⁰ Nige' gepmitelmanej negm na Gjinisgam ta'n me' ma'muna'tegetew je mu ta'n goqwei ginu gis glutmug gisna gisi angite'tmug. Gjinisgam na wet lugwatmoq ugml'gigno'timg 'gtinnenaq. Na tliaj! ²¹ Se'suguli apji gepmitelmatl Gjinisgaml aq maw nige' ginu ta'n getlams'tasulti'gw gepmitelmanej, nige' weja'tegemg aq iapjiw! Na tliaj!

4

Newgte' ta'n teli gtlams'tasulti'gw

¹ Ni'n nige' laplusang pisi muta elugo'g Gjisaqamaw. Nige' munsainuloq gegnu pmita'new, el mimajultinew ta'n telgitasultioq ugjit gepmitelmanew Gjinisgam. Tel'te'tg'p

aq teli iga'tugsioqop na tl mimajultioq, ta'n
 tujiw wigumugsioqeg 'lta'new ugtelege'wa'gimg.
 Etna na ugjit munsainuloq tel mimajulti'gw
 'st'ge' tleiaultioq ugtelege'wa'gimg. ² Mut
 mege'iwn, awna sangewe'ie'n. Mut tal'te'tmu
 ta'n getu wen tla'l'sg, gisipuguttes. 'Gsiteltultigw
 Gjinisgamewigtug aq musga'tug ta'n teli
 gsaltultioq ta'n tujiw apoqonmatultioq.
³ Wejuli Nisgam mawnugsioq 'ngute'jineu
 wantaqo'tigtug aq ignmugsioq ml'gigno'ti
 ugjit wantaqamigsultineu. Winpasultigw
 'gsaltultineu, aq wantaqamigsultineu
 glaman siaw mawnutultitoqs'p. ⁴ Gjinisgam
 mawa'lugsi'gw 'ngute'jinenu ta'n teli
 gtlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug. Newgte'
 tl mawo'lti'gw newgte' Se'sus wa'qi, aq pas'g
 newgte'it Wejuli Nisgam. Pa na wije'i aq nige'
 newgte' elita'sultioq Se'suguli ta'n Gjinisgam
 wigumugsioqop tla'taqatinew. ⁵ Pas'g newgte'it
 Gjisaqamawminu, pas'g newgte'it ta'n teli
 gtlams'tasulti'gw na Se'suguli, aq pas'g newgte'
 sign'tatimgewe'm. ⁶ Pas'g newgte'it Gjinisgam.
 Negm na ujjual ugjit te'sijig mimajuinu'g. Mestai
 assusit. Ugtlgowaqan wet sapu tl lugwet 'ms't
 ta'n te'si'gw ta'n getlams'tasulti'gw, aq 'ms't ta'n
 te'si'gw 'gtinnaeq eig.

⁷ I' newgte'ji'gw gis gisi ignmugsi'gup mujga-
 jewe'l ignmatingewe'l. Na teli ul'telmugsi'gup
 Se'suguli! ⁸ Ta'n Gjinisgam ugtwi'gatiqn telueg,
 "Ta'n tujiw wenagieteg wa'so'q,
 pugwenniji ta'nig getanji wissuignemapni
 aq pugwenniji iga'lapni
 ta'nig nepu'titgi'g

aq pejo'lapni aq wije'wa'tipnn.

Na tujiw ignmuapni

ignmatimgewe'l mimajuinu'g.”

⁹ Na nige' talueg ula ta'n tujiw telueg, “wenagieteg”? Telueg, Mujga amgwes, wet nisa'siteg wa'so'q aq pegisingeg ugs'tqamug. We'gaw etli np'g'p aq utqutalut'p. ¹⁰ Ula

negm ta'n wet nisa'sip, etna na negm ta'n soqwiepnaq, wet saputa'sit ta'n telgi'g musigisg glapis wa'so'q. Na tujiw 'ms't tami eig, ta'n telgi'g wa'so'q aq ugs'tqamug. ¹¹ Etna na

negm gelu'lg' ignmatimgewe'l ignmuapni mimajuinu'g. Na telueg ignmuapni piltuamugl ml'gigno'ti'l. Ta'siliji ignmuaji ml'gigno'ti

ugjit apostale'witeultinew. Igtigig ignmuaji ml'gigno'ti ugjit al pestunmu'tinew. Igtigig

ignmuaji ml'gigno'ti ugjit nuje'wanew ta'nig getlams'tmu'tijig. Igtigig ignmuaji ml'gigno'ti ugjit

nujigina'mua'tinew. ¹² Na wet tla'tegep gisgajo'lan Gjinisgam ugtmimajuinumg ugjit mawi

apoqonmatultinew aq ugjit melgignewa'lanew ta'nig getlams'tasultijig aq jugo'lanew igtigig

Se'suseg. ¹³ Na tujiw ginu 'ms't 'ngute'jitesnu ta'n teli gtlams'tasulti'gw aq ta'n teli gji'julg

Gjinisgam uggwisl. Ginu gisipuguita'tesnu aq ignmuatesnu Se'suguli ilgwenugsinenu 'ms't

goqweigtug glapis tlo'ltitesnu 'st'ge' negm. ¹⁴ Glaman ma nugu tlo'lti'gw 'st'ge' mijua'ji'jg

ta'nig apji gawasgita'sultijig. Ma nugu jigs'tuagw ta'n mimajuinu tel piltu gina'muej je tlia tetuji

ntawi egsuet, tl'ta'sulti'gw teliaq teluej. Ma jigs'tuagw glaman ma elue'wa'lugsi'gw. ¹⁵ Gatu

awna amujpa eliguti'gw Gjinisgamewigtug

te'sigisg'g aq me' pm tlo'lti'gw 'st'ge' Se'suguli ta'n iganpugutugsi'gw glaman ginu 'gji'tmei tlo'ltitesnu 'st'ge' negm. Na gis wet tla'taqatitesnu ta'n teli gsaltulti'gw aq ta'n gegnu pmita'igw na telua'ti'gw teliaqeweigtug. ¹⁶ Wi'je aq ga'qi ta'n tel milig, 'ms't goqwei piltu lugweg aq 'lpa tle'. Te's angwisgan weli astu'teg aq ga'qi maw lugweg aq nigweg. 'Ms't goqwei wel wije'w'ij. 'Ms't goqwei weli astu'aq aq maw lugweg aq nigweg. Pa na wije ginu ta'n getlams'tasulti'gw na wije aq Se'suguli wa'qi ula ugs'tqamu. Negm iganpuguit aq mawnugsi'gw. Ilgwenugsi'gw tla'taqatinenu ta'n tel puatg. 'Ms't ta'n te'si'gw ta'n teli gsaltulti'gw aq maw luguti'gw me' pm ml'gigna'latesnu 'gjijaqamijinu aq pm pugwelietesnu. Na.

Piltu mimajulti'gw ta'n Se'suguli ignmugsi'gw

¹⁷ Etna na ugjit ni'n munsailuloq, Gjinisgam ugwisunmg, aq ml'gi tlimuloq, “Mut tl mimajultinew 'st'ge' ta'nig menaq westa'ti'gw. Mo tepawgtinugul negmow ugtangita'suaqanmual aq ma Gjinisgam wesimawgwi.” ¹⁸ Ugtangita'suaqanm etegl etli oqonitpa'qigtug aq winjigl. Melgesultijig aq metua'taqatijig, mo tleiaulti'gw Gjinisgamewigtug. Negmow mo gegnu pmita'gwi'gw ta'n Gjinisgam tel puatg. ¹⁹ Mo tali el'te'tmi'ti'gw ta'n goqwei tetaputeg aq ta'n mo tetaputenug. Ignmasultijig negmow ta'n tel puatmi'tij. Mu naqita'gwi ta'n goqwe'l tela'taqati'tij winjigl, ewnaso'ltijig, maliamtultijig aq sespeiatultijig.

²⁰ Mut tlo'ltigw 'st'ge' negmow! Se'suguli gegina'muapni mimajuinu'g gegnu pmita'new.

21 Getletug nutmaioqop ugjit Se'sus. Ta'n tel majulgwaloq tel gnu'tmulg'p na teliaqewei ta'n Se'sus egina'muep. 22 Jigla'si ta'n i' tleiu't'p aq ta'n i' tl mimaji't'p. Ta'n gis sa'q i' tleiu't'p winjigt'pnn. Ta'n goqwei tela'teget'pn mo glu'lgtnug aq uljaqa pemalsin. 23 Ignmu Gjinisgam pilue'gtn 'gtangita'suaqanm aq 'ggamlamun. Amujpa piltu angita'sin. 24 Ignmu Gjinisgam piluei awigtij 'gtangita'suaqanml. Ignmasg pilei mimajuaqan 'st'ge' negmewei. Musga's'g ta'n tel gegnu pmien aq ta'n tel sape'win. Amujpa tetapua'l't Gjinisgam.

25 Mut nugu egs'pugua'tultinew. Amujpa na 'ms't wen telimatl teliaqewei muta 'ms't wije tleiaulti'gw Se'suguli ugtinneg. 26 Ta'n tujiw uggwain, mut ignmatmu uggwaiuti la'lulin elue'utigtug, gatu awna puni ggwain aq apigsigtatulti'gw gesgmnaq na'gu'set gis galqwasiegw. 27 Mut ignmuaw mn'tu gisgulin. 28 Na mimajuinu ta'n i' gmutnep, amujpa naqa'sij ta'n tel gmutnej aq poqji tl lugwej aq 'gtantuj giasgiwewei ugmimajuaqanm ugjit negm aq glaman gisi pgwatutew apoqonmuan ewle'jultiliji. 29 Ta'n telewistun mut e'wmu glusuaqann asgaiwan piluei. E'we'n pas'g apoqonmatimge'w' glusuaqann, na telamu'gl unaqqa'lan aq welgwija'l'jig aq ignmuan ta'n tel nuta'j. Na gi'l ta'n telewistun ula'lates negla ta'nig nutasgig. 30 Aq mut gisa'law ewlgwijin wejuli Nisgam ta'n we'jiet Gjinisgameg ta'n tel mimajin muta negm na Gjinisgam nuji ilgwenewet ta'n ignmasg glaman 'gjitmi 'gji'tun gi'l na Gjinisgam un'jann aq wej gnugwasin. Na na'gweg iga'qt'tew

ta'n Gjinisgam iga'lugsitesnu lue'uti aq wa'so'q i'mu'titesnu. ³¹ Jigla'tu 'ms't 'pqqo'qite'taqan aq taqalgwijuqaan. Mut gtu' asgo'tegew, aq mut uggwaiw. Punialisewa, mut ewlimaw mimajuinu aq mut gi'gatgamigsiw ta'n pa tujiw. ³² Gatu awna ulm'tu aq nuge'gtej 'ggamlamun ala wen ap igtig. Apigsigtatulti'gw, 'st'ge' Gjinisgam apigsigtugsioq muta tleiaultioq Se'suguliewigtug.

5

El mimajin ta'n Gjinisgam tel pua'l'sg etl waseteg

¹ Na nige' gilew Gjinisgam un'jang, amujpa na wejo'tmoq tlo'ttine'w 'st'ge' negm. ² Gilew 'gmimajuqaanmual amujpa na ilgwenmoqol 'gsaltuaqaanigtug, 'st'ge' nige' Se'suguli ta'n teli gsalugsi'gw aq weji np'g'pnaq ugjit ginu. Ujji tetapua'latl ta'n tujiw iga'toqeg ugmimajuqaanm ugjit ginu. Pa na wije' aq na teli iga'toq mujgajewe'l ignmatimgewe'l patgulmesigaqaanigtug.

³ Gilew na Gjinisgam ugtmimajuinung. Mut winsultine'w, mut penoqoltine'w, aq mut 'ms't goqwei gaqi gtu tepo'tmnew. Aq maw mut tla'taqatine'w ta'n pas'g goqwe'l gisa'laqoq igtigig tla'ta'sultine'w gilew wegla tla'taqatigoq. Gatu awna gegnu pmita'igw ugjit Gjinisgam aq sape'ultigw ta'n telteg tla'taqatitoqs'p.

⁴ Mo weltenug gilew wintulgatultine'w, ewnasewistu'tine'w gisna winewistu'tine'w. Awna telteg gilew migwimtultine'w Gjinisgam uggelu'lgm aq miwatmuanew. ⁵ Amujpa gegnu'a'tuloq na mo eimug mimajuinu tleiawigw

Gjinisgam ugtelege'wa'gimg ta'n na tela'teget. Ta'n wen tel win mimajij, penoqweig, aq 'ms't goqwei getu gaq tepo'tg, emtoqwatg ta'n goqwei ugs'tqamugewei, je mu Gjinisgaml. Ma tleiawigw Gjinisgam ugtelege'wa'gimg.

⁶ Mut ignmuaw wen lue'wa'lulin ta'n ewnasewistog. Gjinisgam ugtapulataq ta'nig elistua'titl ta'n tela'taqati'tij. Ta'n teli ntawi egs'pugua'l'sg, mut 'gtlams'tuaw! ⁷ 'Lpa mut wit tlgowaqanasiw na telamugsultijig mimajuinu'g aq mut wit toqwa'law. ⁸ Na gilew pata'taqatioqop aq pa na wije aq eimu'tioqop oqonitpa'qigtug gatu nige' tleiaultioq Gjinisgamewigtug aq eimu'tioq ugwasetegmg. Amujpa na tel mimajultioq 'st'ge' na mimajuinu'g tleiaultijig Gjinisgamewigtug aq eimu'tijig ugwasetegmg. ⁹ Gjinisgam ugwasetegm ugtinnaq eteg. Ugwasetegm gisa'l'sg tla'tegen ta'n goqwe'l gelu'lg, tetapu'aq, aq gigwajiaq. Na tujiw igtigig mimajuinu'g n'multaq ta'n tel mimajin te'sigisg'g pa na wije aq waseteg wasoqweg oqonitpa'qigtug. ¹⁰ Ugjo'te'n gnu'tmasin ta'n tel tetapua'luj Gjisaqamaw. ¹¹ 'Lpa mut 'lgowaqanasiw ta'n goqwei mo tali ugtapsuninugul ta'n mimajuinu'g tela'taqatijig ta'n tleiawigl oqonitpa'qigtug. Mut wit toqwa'lanew awna musga'tug ta'n goqwe'l tela'taqatijig winjiggl na. (¹² 'Lpa na 'ntaqo'qon we'gaw wesgutmn ta'n goqwei gim tla'taqati'tij.) ¹³ Ta'n tujiw 'ms't goqwei gaq tua'tas'g wasetegigtug, na tujiw ta'n giasgiwewei telo'lti'tij neia's'gt'tew. ¹⁴ 'Ms't

goqwei gaq neia'sgt'tew giasgiwewei Gjinisgam ugwasetegmg. Etna na ugjit wet thuejig,
 “Tugwia gi'l ta'n nepan,
 apaji mimaji gi'l ta'n nepmn,
 aq na tujiw Se'suguli ugwasetegm lasenmultew
 aq ignmultew pilei mimajuaqan.”

¹⁵ Na glaman gigjo'te'n ta'n tel mimajin. Mut tl mimajiw 'st'ge' ta'n wen mo nestue'iug awna tle'ie'n 'st'ge' mimajuinu ta'n nestue'g muta Gjinisgam geji't. ¹⁶ Apji ula'tega ta'n tel we'gusipgwatun glaman 'gji'jultaq ta'n teli gtlams'tasin muta tetuji elue'ultijig mimajuinu'g nige' na'gwegl. ¹⁷ Mut tl lue'walsiw, pas'g smtug ugjo'te'n gisi gji'tun ta'n Gjinisgam tel pual'sg tla'tegen.

¹⁸ Mut musguajueiw esamqwaw moqopa'q aq mut 'gtigiew, muta gaq suisga'tultew 'gmimajuaqanm, gatu awna ignmu Wejuli Nisgam ta'n 'gtinneg eig ilgwennulin. ¹⁹ Ta'n tujiw glultultioq usgutmug ta'n goqwei Nisgamewei. Apjiw miwatmug Gjinisgam 'ggamlamunuaq. 'Gtapegiatmug a'sutmaqane'l 'gtapegiaqan wejiaqal Gjinisgam ugtwi'gatigng. Emtowalug aq miwatmug Se'sus 'gtapegiaqanigtug. Aq tli'ntu'tigw ta'n Wejuli Nisgam ignmugsioq 'gjijaqamijuaq. ²⁰ Apjiw miwatmug Gjinisgam gujjuinu ugjit ta'n te's'g goqwei Se'suguli ugwisunmg, muta negm ta'n iganpugutugsi'gw.

Ji'nmug aq ugte'pitemuaq

²¹ Gepmiteltultigw 'st'ge' ta'n tel gepmitelmoq Se'suguli.

²² E'pittut gepmitelmug ingute'jin amujpa na gepmitelm't 'gji'nmum 'st'ge' ta'n tel gepmitelm't

Se'suguli. ²³ Muta ji'nm iganpugutuatl ugte'piteml pa na wije Se'suguli iganpugutuaji ugtmimajuinung. Se'suguli gisi ugs'tawiapni 'ms't ta'n te'siliji ta'ni getlams'tasultiliji. Negmow pa wije aq negm wa'qi ula ugs'tqamug. ²⁴ Ta'nig getlams'tasultijig gepmitelma'titl Se'sugulial pa na wije e'pite'ultioq ingute'jin amujpa gepmitelm't 'gji'nmum ta'n tel mila'tegen.

²⁵ Ji'nmutut ingute'jin amujpa 'gsalu 'gte'pitem aq ule'w pa na wije aq Se'suguli teli gsalaj aq ule'waj ugtmimajuinung aq weji np'g'pnaq ugjit negmow. ²⁶ Se'suguli wet tla'teget ugjit gisa'lanew ugtmimajuinung sape'ultinew. Ugglusuaqanml gisi waqama'tuaji unggamlamunuaq. Ejigla'toqol ugtlue'utiwal pa na wije aq gesispa'tuaji samqwanigtug. ²⁷ Na wet tla'teget ugjit iga'tuanew ugtmimajuinung ugjit negm. Gepmite'tasultijig aq mo goqwei we'jitugsinew amsalteg ugtinnewaq glaman ugjit negm uli angamgusultinew, sape'ultinew aq mo goqwei we'jitugsinew amsalteg ugtinnewaq. Na. ²⁸ Ji'nmutut, ingute'jin, amujpa na gesalt 'gte'pitem aq weleiat pa wije aq gi'l ta'n teli gsalsin ga'qi. Ji'nm ta'n weleiatl ugte'piteml weleiasit negm. (²⁹ 'Lpa mimajuinu mo eliaptmug wa'qi awna mimajuinu wel smsit, aq ango'tg. Elt pa na wije Se'suguli teli angweiwaj ugtmimajuinung. ³⁰ Na weli gji'tu'g muta ginu na ugtmimajuinung aq tleiaulti'gw wa'qi.) ³¹ Etna na ula telueg gelu'lg wi'gatign. "Ji'nm naqalaji ujl aq uggwitl aq toqwa'tijig ugte'piteml. Na tujiw ula tapusijig nige' newgte'jig." ³² Na ula mesgi'g

teliaqewei ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng. Gatu ni'n teluei ula glusuaqann maw wesgumajig Se'suguli aq ta'nig getlams'tasultijig. ³³ Gatu getloqo wesgumugsioq ji'nmug aq e'pijig. Ji'nmutut ingute'jin amujpa na weleiat 'gte'pitem 'st'ge' gi'l ta'n tel weleiasin. Aq Epittut, ingute'jin, amujpa na gepmitelm't 'gji'nmuma.

6

Gegnua'tuaji mijua'ji'jg aq ungi'guaq

¹ Mijua'ji'tut telteg gilew ul jigs'tug gn'gi'gug, muta getlams'tasultioq Se'suseg. Na telteg giasgi-wewei tla'taqatinew. ² Gjinisgam ugt'tplutaqanm telueg, “Gepmitelm gujj aq 'ggij. ³ Glaman 'ms't go-qwei ula's'gt'tew ta'n tele'n gi'l, aq me' 'pgitawsites ugs'tqamug.” Etna na ula Gjinisgam teplum'sg.

⁴ Aq gilew gn'gi'gueultioq, mut ewnasimanew gn'januaq gisna gisa'lanew uggwainew. Awna tl neps'tgwal Nisgamewei gina'masuti'gtug glaman jigs'tuatl Gjinisgaml.

Gegnua'tuaji lugowinu'g igani assusit

⁵ Lugowinu'tut, nige' tl lugowoq Se'suguli aq gepmitelmoq. Na tujiw gepmitelmug ta'nig as-sumugsioq. Jigs'tug aq tla'taqatigw ta'n telimugsioq. ⁶ Mut pas'g tla'taqatinew ta'n tujiw assusit nmugsultinew. Mo na uli angamgusultitoqs'p na, gatu awna ul lugutigw ta'n Gjinisgam tel pualugsioq, muta gisteju'g ugjit Se'suguli. ⁷ Lugowinu'tut ul lugwatmug 'lgowaqan aq nespi ulgwigultigw, muta wet tl lugowoq Gjinisgam, mo pas'g ugjit 'gtassusitemuaq. ⁸ Migwite'tmug Gjisaqamaw

apangituataq ta'n te'siliji mimajuinu'g tlia gisteju'ultioq, lugowinu'ju'ultioq, gisna assumstioq. Apangitugsitoqs'p ta'n tel gelu'lg 'gtlgo-waqanual gisa'tuoqop.

⁹ Igani assusultioq, puni ewle'iug uglugowinu'jmg awna ule'iug. Migwite'tmug gilew maw 'glugowinu'jmg aq 'ggistejumuaq tleiaultioq wije assusit wa'so'q. Negm 'ms't wen wije tele'watl. Ta'n te'silitl ilsumatal ta'n tel te'pmlij.

E'we'n na ml'gigno'ti ta'n Gjinisgam ignmasg ugjit liga'sites ta'n tujiw mn'tu matn'sg

¹⁰ Na nige' ugtejgewei ta'n weji wi'gmuloq. Etna na ula. 'Gml'gigno'timuq amujpa na wejiaq Gjisaqamawigtug. Mawigna q ugml'gigno'tim 'gtinnewa q eig, gilew ta'n getlams'tuoq, gatu amujpa ignmu ugml'gigno'timg wet sapu tl lugwet gi'leg. ¹¹ Ta'n tujiw sma'gnis ilajij matnaqqe-waqan amujpa nasa'toqol sma'gnisewe'l aligal, glaman ma wissuignemam't. Gjinisgam ignmasg ml'gigno'ti ta'n wissuignemates mn'tu. Amujpa apji gisgajugtuatal ta'n wen getantl. E'we'n ula ml'gigno'ti wissuignem't mn'tu ta'n tujiw wejo'tg gistesgulin aq gisa'lultew pata'tegen. ¹² Muta ma ginu matnalgwig mimajuinu'g gatu awna matnug ta'n wen mo nemiawgw Gjimm'tu aq ugtansale'witemg, gaqaisg nemegiejig. Negmow geggunmi'tij ml'gigno'ti ula ugs'tqamu aq maw musigisg weji wissuignemugsi'gw. ¹³ Nige' smtug ugsua'tu Gjinisgam ugliga'sutim aq e'wm na ml'gigno'ti ignmasg'p. Ta'n tujiw metue'g na'gweg iga'q, na tujiw gisipugututes aq mo wissuignemugsin ta'n tujiw mn'tu ugtapsu'gwa'tugsin, aq

wejo'tg gistesgulin. Ta'n tujiw matnaqqewaqaan gaqiaq ma wissuignemugsin.

¹⁴ Ta'n tujiw sma'gnis ilajit matnaqqen ta'n tli psugatew, seg'pisit ugtispisun. Gji'tu Gjinisgam ugteliaqeweim aq e'wmn ugjit apoqonmasg. Na sma'gnis elt nasa'toq gasawo'q ugpusgunei. Elt gi'l gisi igalsites ta'n pas'g goqwei mn'tu tli psu'gwa'tuates ta'n apji majulgwatmun Gjinisgam uggi'gwajiaqewe'm. ¹⁵ Sma'gnis nasguaq sma'gnisewei umugsng. Apji gisgaje'ien ugjit tlimanew igtigig na gelu'lg agnutmaqaan ugjit na wantaqaoti ta'n Gjinisgam ignmugsi'gw 'ggamlamuninaq. Mo gis tla'tegewn na, pa na wije'i aq sma'gnisg ta'n mo umugsng nasguawgw.

¹⁶ Sma'gnis wesua'toq ugliga'sutim. Gi'l apji ml'gi gtlams'tasin aq mut megtmun glaman gisi gtuapsites ta'n tujiw mn'tu wet nu'gwal'sg. Pa na wije'i aq pemanglejig 'tqa'mug eltaqam'sgig, gatu ta'n siaw ml'gi gtlams'tasin uli angweiultew. ¹⁷ Sma'gnis nasa'toq ugta'gusn gasawo'gwei napawgjiji'tewei ugjit un'ji. Amuj migwite'te'n te'sigis'g, "Gjinisgam gisi ugs'taw'sg". Na teli igalsin 'gtangita'suaqaanm. Sma'gnis wesua'toq espo'qas'g. Wejuli Nisgam ignmasg'p. Gjinisgam ugglusuaqaanml. E'wm pa na wije'i aq espo'qas'g glaman gisi wissuignemates mn'tu.

¹⁸ Tla'tega 'ms't goqwei a'sutmaqaanigtug. Pipanim Gjinisgam apoqonmulin. Ta'n getu tliaq a'sutma ta'n Wejuli Nisgam elgwen'sg. Etna na ugjit apji gisgaje'ien aq mut siwiew. Apji a'sutmessew 'ms't Gjinisgam ugtmimajuinumg.

¹⁹ Elt a'sutmessewites ugjit ni'n glaman Gjinisgam ignmuitew gelu'lg glusuaqaan ta'n tujiw gis-

gaje'ian glusin, aq ta'n tujiw glusia'n ml'gita'tes aq gnu'a'tua's ta'n goqwei Gjinisgam agnutmaqan ta'n menaq geitas'gtug. ²⁰ Etna na ula ugjit Gjinisgam ugglusuaqanml ni'n i' algimimg'p, we'gaw nige' laplusang pisi. A'sutmessewigw glaman ml'gita'tes ta'n tel glusi 'st'ge' ta'n telgitasi.

Nige' pem gaqawi'g'g ugtwi'gatiq

²¹ Tigigus, ginu 'gjignaminu Gjinisgamewigtug, melgi lugowatl Gjisaqamawul. Agnutmugsitoqs'p ugjit ni'n glaman gilew 'gji'tutoqs'p ta'n ni'n telei.

²² Etna na ugjit elgim negm tlimulinew 'ms't ta'n te'sieg ta'n telo'ltieg glaman ulgwitt'tal 'ggamlamunual.

²³ Gjinisgam gujjinu aq Gjisaqamaw Se'suguli etamgig ignmugsinew wantaqo'ti 'ggamlamunuaq. Etamgig ignmugsinew na ml'gigno'ti ugjit 'gsalanew ta'n te'sijig a'sutmewinu'g. Etamgig ignmugsinew ta'n teli lita'sualatoqs'p Gjinisgam aq Se'suguli. Na tliaj!

²⁴ Etamg Gjinisgam ul'telmugsinew 'ms't ta'n te'sijig ta'n 'gji'tmi 'gsala'titl Gjisaqamawminu Se'suguli. Negmow ta'n apji gsala'tital. Na tliaj! Glapis ap nemulloq Poligap.

Gelulg Glusuaqan: Gisiteget Agnutmugsi'gw Mi'kmaq: Mi'kmaq New Testament New Testament only

copyright © 2003 Canadian Bible Society

Language: Mi'kmaq

Translation by: Canadian Bible Society

Mi'kmaq New Testament About Mi'kmaq

Mi'kmaq is an Eastern Algonquian language, spoken by the Mi'kmaq First Nations people indigenous to Canada's Maritime Provinces and the Gaspé Peninsula of Quebec, with some dialects extending into Maine in the U.S. The nation has a population of about 40,000, of whom nearly 11,000 speak the Mi'kmaq language. Once written in Mi'kmaq hieroglyphic writing, it is now written using mostly letters of the standard Latin alphabet.

About This Translation

This is a translation of the New Testament in the Mi'kmaq dialect spoken in Quebec. The translation was coordinated under the auspices of the North American Branch of the Summer Institute of Linguistics. If you are interested in obtaining a printed copy of this Bible, please contact the Canadian Bible Society at <http://www.biblescanada.com>.

Copyright Information

The New Testament in Mi'kmaq © 1998 Canadian Bible Society

The text of the New Testament in Mi'kmaq that appears in this electronic format or website is for personal use only.

Up to five hundred (500) verses of the Bible text in any form (written, visual, electronic or audio) may be quoted without permission. The quoted verses may not be more than 50% of a complete book of the Bible, or more than 25% of the total text of the work in which they are quoted. Prior written permission must be obtained for any other use of the text. Copyright acknowledgement must in all cases appear on the title or copyright page.

For more information on copyright conditions or to apply, visit <http://www.biblesociety.ca/copyright>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

01b2c1f8-15e5-5274-84ee-867154576051